

Evropská unie
Evropský sociální fond
Operační program Zaměstnanost

Ústecký kraj

Zpracovatel: QQT, s.r.o. Nositel projektu: Karlovarský kraj.
Publikace vznikla jako výstup z realizace veřejné zakázky v rámci projektu
„V Karlovarském kraji plánujeme sociální služby společně“, která byla
financována z prostředků ESF a státního rozpočtu České republiky.

§ 49 - Domovy pro seniory

- Domovy pro seniory jsou určeny osobám se sníženou soběstačností zejména z důvodu věku, které nemohou zůstat v domácím prostředí za podpory pečující osoby ani za podpory dostupných terénních a ambulantních služeb, tzn. osobám, které potřebují a využijí nepřetržitý provoz služby. Domovy pro seniory nabízejí podporu minimálně v rozsahu potřeb běžného života dle karty služby.
- Sociální šetření je prováděno po podání žádosti a evidování jsou pouze žadatelé, kteří spadají do cílové skupiny a mají aktuální zájem o využívání služby. Poskytovatelé zjišťují potřeby osob v rozsahu karty služby, poskytují základní sociální poradenství a odpovídající péči doplňující přirozené zdroje a veřejné služby v rozsahu, který vyplynul ze zjišťování potřeb. Poskytování péče slouží k doplnění vlastních schopností a dovedností osoby, služba posiluje soběstačnost a samostatnost osoby včetně rozhodování o sobě s využitím kompenzačních pomůcek a spolupráce s osobami blízkými a dalšími subjekty, a to ve všech oblastech běžného života dle provedeného zjišťování potřeb. Služby mají navázanu spolupráci se subjekty zajišťujícími odbornou především zdravotní péči pro své uživatele, např. v oblasti léčby bolesti, fyzioterapie.
- Služba domova pro seniory je poskytována na dobu neurčitou.
- Péče je poskytována formou slovní anebo fyzické podpory s ohledem na potřeby klientů.

Výsledná kompetence	Oblast potřeb	Téma	Potřeba uživatele	Co daná potřeba např. zahrnuje	Vysvětlivky
Osoba pečuje o svou hygienu podle svých potřeb a zvyklostí	Osobní hygiena	Denní hygiena	Běžná denní hygiena	Ranní hygiena	Mít možnost provést všechny úkony osobní hygieny a péče o tělo s fyzickou podporou, nebo s dohledem (nebo s oběma druhy podpory) v tempu, čase a frekvenci úkonu, který je osobě příjemný, a který je osoba schopna, důstojně a v soukromí zvládnout
				Mytí během dne (rukou, obličeje atd.)	
				Večerní hygiena	
				Vysmrkání se	
				Použití intim spreje	
			Péče o ústa	Vyčištění zubů	
				Péče o zubní náhrady – očištění	
				Nasazení náhrady	
				Oholení se	
			Česání a mytí vlasů	Česání	
				Mytí vlasů a další péče o vlasy (balzám atd.)	
			Péče o nehty	Ostříhání nehtů na rukou	
				Ostříhání nehtů na nohou	
			Péče o oči	Umývání očí	
				Nasazení brýlí	
				Čištění brýlí	
				Aplikace kontaktních čoček a péče o ně	
			Péče o uši	Čištění uší	
				Nasazení naslouchadla	
				Čištění naslouchadla	
				Výměna baterií v naslouchadle	
		Mytí a koupání	Mytí těla a koupání	Mytí celého těla	
				Sprchování	
				Koupání	
				Ošetření pokožky, včetně nohou, po koupeli/sprše	
		Výkon fyziologické potřeby	Výkon fyziologické potřeby	Použití WC	
				Použití toaletního křesla	
				Výměna inkontinenčních pomůcek	
				Péče o stomii, katetr (výměna/vypuštění sběrného sáčku na moč apod.)	
Osoba o sebe pečuje podle svých potřeb a zvyklostí	Zvládání běžných úkonů péče o vlastní osobu	Oblékání	Oblékání, svlékání	Volba vhodného oblečení a doplňků (počasí, příležitost a vhodné vrstvení)	Mít možnost nadále udržovat s fyzickou podporou, nebo dohledem (nebo s oběma typy podpory) svůj styl v oblékání a celkové úpravě vzhledu, být respektován při volbě svého vzhledu
				Oblékání a svlékání jednotlivých částí oblečení, popř. s využitím vhodných pomůcek	
			Obouvání, zouvání	Volba vhodné obuvi s ohledem na počasí, příležitost a celkový vzhled	
				Nazouvání a zouvání obuvi, popř. s využitím vhodných pomůcek	
			Celková úprava vzhledu	Líčení/odlíčení	
				Úprava vzhledu (např. před odchodem ven, před	

Výsledná kompetence	Oblast potřeb	Téma	Potřeba uživatele	Co daná potřeba např. zahrnuje	Vysvětlivky
				zrcadlem)	
				Použití parfému	
			Posouzení, co je třeba nakoupit v souvislosti s péčí o vlastní osobu	Zhodnocení, zda má osoba k dispozici vhodné oblečení, obuv, kosmetiku, doplňky	
Osoba se pohybuje ve svém prostoru i mimo něj podle svých potřeb	Samostatný pohyb	Změna polohy	Změny polohy na lůžku	Změna polohy těla na lůžku	Mít informace o pomůckách/postupech, které usnadňují pohyb, změnu polohy na lůžku, vstávání z lůžka
				Posazení na lůžku	
				Manipulace s dekou a polštářem	
				Podání věcí ze stolku (pití, kniha, kapesník atd.)	
				Manipulování s polohovatelným lůžkem	
			Vstávání a uléhání na lůžko	Vstání z lůžka	
				Ulehnutí na lůžko	
				Přesun na vozík a na lůžko	
			Stání a sezení	Stoupnutí	
				Sezení mimo lůžko	
			Polohovací a fixační pomůcky	Použití polohovacích a fixačních pomůcek	
		Manipulace s předměty	Přemísťování a manipulace s předměty denní potřeby	Přemísťování předmětů denní potřeby	Mít možnost rozhodovat o umístění předmětů denní potřeby, přizpůsobit vlastní prostor svým potřebám
				Manipulace se závěsy, žaluziemi, roletami apod.	
		Pohyb v prostoru	Pohyb ve vlastním a společném prostoru	Bezpečný pohyb po místnosti	Mít možnost využívat vlastní prostor podle svých potřeb, možnost užívat si soukromí ve vlastním prostoru
				Otevření a zamčení dveří, manipulace s klíčem	
				Zvládání bariér (kliky, prahy, rohy, koberce apod.)	
				Použití osobního výtahu	
		Pohyb mimo zařízení	Chůze	Chůze po rovině	Mít k dispozici pomůcky/informace pro usnadnění bezpečného pohybu
				Chůze po schodech, v terénu	
			Pohyb mimo vlastní prostor	Pohyb mimo zařízení, znalost cesty, zvládání rizikových míst	
Osoba se stravuje podle svých zvyklostí a potřeb, má zajištěnou stravu	Zajištění stravování	Příprava a příjem stravy	Zajištění nebo příprava stravy	Výběr stravy, volba z nabídky, volba množství	Mít možnost vybrat si jídlo podle chuti z několika možností, mít možnost rozhodnout o množství jídla Mít možnost přípravy jednoduchých jídel, nápojů, s event. fyzickou, nebo slovní podporou
				Příprava teplých a studených nápojů	
				Příprava/vaření jídel	
				Ohřívání stravy	
				Sledování doby spotřeby u potravin	
				Podání jídla na talíř (servírování)	
				Porcování stravy	

Výsledná kompetence	Oblast potřeb	Téma	Potřeba uživatele	Co daná potřeba např. zahrnuje	Vysvětlivky
Osoba pečuje o svůj prostor/své věci, rozhoduje, jak se o něj má pečovat	Péče o domácnost		Přijímání stravy	Napití	Mít možnost kontrolovat spotřebu vlastních potravin, mít možnost rozhodovat o jejich spotřebě nebo zlikvidování
				Najedení	Mít možnost najíst se/napít se způsobem podle vlastního výběru, v místě podle vlastního výběru (vlastní prostor/pokoj, nebo společný prostor)
			Zajištění potravin	Posouzení, jaké potraviny je potřeba nakoupit	Mít vždy jídlo připravené tak, aby nebylo obtížné ho sníst Mít k dispozici pomůcky pro usnadnění najedení/napití (např. zvýšený okraj talíře, speciální hrneček, odlehčený příbor, atd.)
		Vytvoření vlastního prostoru odpovídajícího individualitě	Mít vlastní prostor	Místo na spaní	Mít možnost trávit život v prostorách přiměřených věku,
				Místo k relaxaci	srovnatelných s prostory, ve kterých tráví život vrstevníci
				Místo k práci	Mít možnost obklopit se doplňky charakterizující osobnost uživatele
		Úklid a údržba vlastního prostoru	Úklid a údržba vlastního prostoru	Umytí nádobí	Mít možnost, s event. fyzickou podporou, ukládat věci na místo podle vlastního uvážení, nebo projevit vůli, jak mají být uloženy Mít možnost rozhodovat o tom, jak a kdy bude provedena údržba a úklid vlastního prostoru, mít možnost to s event. fyzickou podporou udělat
				Uložení potravin	
				Úklid lednice	
				Běžné udržení pořádku – dávání věcí na své místo	
				Běžný úklid vlastního prostoru	
				Udržení vnitřního pořádku ve skříních a v kuchyňské lince	
				Péče o květiny – zalévání, přesazování	
		Péče o lůžko		Stlaní	Mít možnost rozhodovat o způsobu stlaní lůžka, o době převlékání lůžkovin, o výběru lůžkovin
				Prevlékání lůžkovin	
		Péče o oblečení, boty	Péče o prádlo, oblečení a boty	Přepírání drobného prádla	Mít možnost s event. fyzickou podporou pečovat o oblečení, obuv Mít možnost rozhodovat o péči o oblečení a obuv
				Sušení prádla	
				Žehlení prádla	
				Uložení prádla	
				Drobné opravy prádla	
				Čištění bot	

Výsledná kompetence	Oblast potřeb	Téma	Potřeba uživatele	Co daná potřeba např. zahrnuje	Vysvětlivky
Osoba je v kontaktu se společenským prostředím a využívá běžné veřejné služby	Zprostředkování kontaktu se společenským prostředím	Udržování tepelného komfortu, obsluha spotřebičů	Udržení tepelné pohody ve vlastním prostoru	Větrání	Mít možnost ovlivňovat tepelnou pohodu ve vlastním prostoru, rozhodovat o ní s potřebnou mírou podpory
				Obsluha zařízení pro zajištění tepelné pohody (radiátorů, klimatizace apod.)	
			Obsluha domácích spotřebičů	Obsluha čajové konvice, lednice, mikrovlnné trouby atd.	Mít možnost využít fyzickou/slovní podporu k obsluze spotřebičů
		Společenské kontakty	Navazování a udržování přátelských, sousedských a jiných společenských vztahů	Uskutečnění kontaktu s rodinou nebo blízkými	Mít možnost se setkávat s rodinou a dalšími blízkými osobami ve vlastním prostoru, nebo v jiných prostorách zařízení, mít soukromí při těchto setkáních
				Navazování a udržení partnerských a sexuálních vztahů	
				Uskutečnění kontaktu s přáteli, sousedy, spolupracovníky, kolegy	
		Orientace	Orientace v čase, místě, v osobách	Orientace v čase (během dne, v týdnu, ročním období)	Mít možnost využít odborné podpory při event. oslabení orientace
				Orientace ve vlastním prostoru (nalezení WC, jídelny, nalezení signalizačního zařízení apod.)	
				Orientace mimo zařízení (ulice, zahrada, obchod apod.)	Mít k dispozici nabídku pomůcek/informací, které orientaci usnadní
				Orientace v osobách (poznávání blízkých, pracovníků služby, lékařů apod.)	
		Komunikace	Schopnost srozumitelně se vyjádřit	Dostatečná slovní zásoba pro vyjádření vlastních potřeb a navázání kontaktu	Mít podporu při rozvíjení schopnosti komunikovat – rozšiřovat slovní zásobu, vyjadřovat se způsobem, který je úměrný věku a ve společnosti obvyklý Mít podporu při nácviu a rozvíjení optimální formy alternativní komunikace
				Schopnost alternativní komunikace, kterou lze vyjádřit potřeby a navázat kontakt	
		Využívání běžných veřejných služeb	Využívání veřejných služeb a zapojování do sociálních aktivit odpovídajících věku	Návštěva a orientace v obchodě (výběr a zaplacení zboží) Využívání pošty Využívání banky Navštěvování obecního úřadu a jiných institucí Navštěvování klubů, např. důchodců/seniorů, knihovny Návštěva restaurace atd.	Mít možnost, s event. fyzickou podporou, dále využívat veřejné služby, mít informace o těchto službách a jejich možném využití

Výsledná kompetence	Oblast potřeb	Téma	Potřeba uživatele	Co daná potřeba např. zahrnuje	Vysvětlivky
Osoba má možnost se realizovat v práci, či jiné smysluplné činnosti a může trávit volný čas tak, jak je jí to příjemné a jak to odpovídá jejímu věku, či zálibám	Seberealizace	Pracovní uplatnění	Pracovní a jiné uplatnění	Uplatnění ve smysluplné činnosti (event. pracovní), dobrovolnické činnosti	Mít přístup k informacím (poradenství, internet) o možnostech uplatnění schopností osoby, nebo dobrovolnické činnosti Mít možnost využít pomůcek/poradenství/event. fyzické podpory při pokračování v pracovní činnosti
				Pokračování pracovní činnosti	
		Aktivní trávení volného času	Rozvoj nebo udržení osobních a sociálních schopností a dovedností	Aktivizační činnosti	
				Terapeutické činnosti	
			Oblíbené činnosti	Čtení Poslech hudby a mluveného slova Sledování TV, videa, DVD Používání internetu Ruční práce, výtvarné činnosti Sportovní aktivity Uspokojení duchovních potřeb – setkání s duchovním, návštěva kostela Jiné oblíbené činnosti – např. péče o zvíře, sběratelství Nabídka vlastních volnočasových aktivit	Mít možnost realizovat své zájmy, a to individuálně nebo ve skupině Mít možnost využít pomůcky, nebo odbornou pomoc k realizaci svých zájmů
Osoba zná svůj zdravotní stav, ví, co je pro její zdraví vhodné	Péče o zdraví a bezpečí (rizika)	Zajištění bezpečí	Opatření pro zajištění bezpečí	Přivolání pomoci (např. signalizačním zařízením, telefonem apod.)	Mít k dispozici bezpečnou pomůcku/bezpečný způsob, jak přivolat pomoc Mít dostatek informací o tom, jak omezit rizika pádu a zranění Mít podporu při hledání a využívání kompenzačních a jiných pomůcek
				Prevence pádu a zdravotních rizik spojených s onemocněním	
				Pomůcky, které zvýší bezpečí/omezí rizika pádu nebo rizika spojená s onemocněním	
		Zdraví	Provedení jednoduchého ošetření	Použití leukoplasti, obvazu, pružného obinadla, dezinfekce atd.	Mít možnost provést drobné ošetření sebe sama
			Návštěva lékaře a dodržování léčebného režimu	Návštěva lékaře	Mít možnost rozhodnout se, zda k užívání léků potřebuje osoba asistenci, dohled
				Zajištění potřebných léků	

Výsledná kompetence	Oblast potřeb	Téma	Potřeba uživatele	Co daná potřeba např. zahrnuje	Vysvětlivky
Osoba zná svá práva, rozhoduje se o jejich uplatnění Osoba zná způsoby, jak stabilizovat svou finanční situaci	Uplatňování práv a oprávněných zájmů a obstarávání osobních záležitostí			Užívání léků v lékařem stanovené době	Mít dostatek informací k rozhodnutí o návštěvě lékaře/dodržování léčebného režimu Být respektován ve svých rozhodnutích
				Dodržení doporučení fyzioterapeuta, včetně pravidelného cvičení	
				Pití tekutin v dostatečném množství	
				Dodržování diety	
		Zdravá výživa	Znalost zásad zdravé výživy	Znalost potravin, které prospívají/škodí	Mít dostatek informací (poradenství) o zdravé výživě
				Znalost optimálního množství určitého jídla	
		Finanční a majetková oblast	Hospodaření s finančními prostředky	Rozvržení příjmu tak, aby byly pokryty všechny platby	Mít informace o tom, kdo by mohl osobě pomoci s hospodařením s finančními prostředky, mít nabídku základního poradenství
				Provádění úhrad spojených s bydlením	
				Provádění úhrady daně z nemovitosti	
				Provádění úhrady poplatků za telefon	
				Provádění úhrady – jiné	
			Nakládání s majetkem	Převedení majetku	Mít k dispozici poradenství, kontakty na poradenské subjekty
				Pronájem nemovitosti (bytu, nebo jeho části, domu, zahrady, chalupy atd.)	
				Darování majetku	
			Využití sociálních dávek, důchodů a jiných výhod	Uplatnění nároku dávky a výhody	Mít možnost využít nabídky základního poradenství
				Uplatnění práva na hmotné zabezpečení ve stáří (důchod)	
		Základní doklady	Platné osobní doklady	Občanský průkaz, pas, rodný list, průkaz zdravotní pojišťovny	Mít podporu, dojde-li ke ztrátě, či vyprší-li platnost dokumentů
		Účast na veřejném životě	Uplatňování občanských a politických práv	Účast na zasedání zastupitelstva	Mít k dispozici informace o možnosti realizovat politická práva Mít podporu při realizaci politických práv
				Uplatnění práva volit	
				Uplatnění petičního práva	
				Uplatňování práva být členem politické strany	
		Ochrana práv	Ochrana před zneužíváním a trestnou činností	Ochrana práv v oblasti sousedských, občanských vztahů	Mít možnost využít informace, event. podporu při ochraně svých práv Mít informace o možné formě, či
				Uplatňování pomoci ombudsmana (proti rozhodnutí orgánu veřejné správy)	

Výsledná kompetence	Oblast potřeb	Téma	Potřeba uživatele	Co daná potřeba např. zahrnuje	Vysvětlivky
				Znalost kontaktů na pomáhající subjekty v případě zneužití, nebo ohrožení zneužitím	rizicích zneužívání a způsobu, jak se mu bránit Mít v zařízení zajištěno bezpečí bez rizika zneužívání pracovníky, nebo ostatními obyvateli zařízení
				Znalost kontaktů na pomáhající subjekty v případě domácího násilí, nebo ohrožení domácím násilím	
				Znalost a rozpoznání důsledků protiprávního jednání	
			Obhajoba práv a oprávněných zájmů	Uplatňování pomoci ombudsmana	Mít možnost hájit svá práva a zájmy, mít k dispozici kontakty na pomáhající subjekty, mít potřebnou míru podpory při obhajobě svých práv a zájmů
				Pomoc při přehodnocení svéprávnosti	
	Specifické potřeby služby	Paliativní péče	Podpora v terminálním stádiu	Socio-terapeutické rozhovory související s odcházením	Zajištění podpory, případně zprostředkování potřebných doplňujících zdravotních a sociálních služeb
				Duchovní podpora	
				Doprovázení	
				Vypořádání majetkových poměrů	
				Uspořádání vztahů, práce s rodinou	
				Volba posledního rozloučení	
		Úkony spojené s ukončením poskytování služby		Administrativní úkony spojené s ukončením poskytování služby	